Daotum: 23 meert 2023
Stee: Raodszaal gemiente Börger-Oring
Inspreker: Renate Snoeijing – directeur Huus van de Taol

Moi Börger-Oring!

In Drenthe hew de riekdom daw naost de Nederlaandse taol ok nog de Drèentse taol hebt. En as streektaolorganisatie doew der bij het Huus van de Taol alles an um te zörgen dat sprekers wies met heur taol bint en dat niet-sprekers oeze taol waardeert. Wij doet dat met een vast team vanuut Beilen, maor wij hebt ok 150 vrijwilligers verdield over de 12 Drèentse gemienten, die allerlei activiteiten organiseert.

En dat anfietern van het Drèents doew op een hiele bult menieren: wij gaot op pad um lezingen te geven en kwissen te doen in het Drèents. Wij brengt boeken en tiedschriften uut in het Drèents - én wij hebt een Drèentstaolige podcast. Wij fietert Drèentstaolige meziek en teniel an, maakt een tiedschrift veur basisschoelkinder, geeft gastlessen op het veurtgezet underwies, mbo en hbo. En doet ok nog underzuuk naor het Drèents.

Dat heur wij ok te doen, want dat is de opdracht die we as stichting metkriegt van de previncie Drenthe.

Maor aj 't mij vraogt, lek het der nou mangs wat te vaak op dat allent het Huus van de Taol zuch op beleidsniveau drok mak um de Drèentse taol. En dat kan niet de bedoeling weden, want het Drèents is vanzölf van oes allemaol.

Het Drèents is, as underdiel van het Nedersaksisch, een officieel erkende taol van een minderheid in Nederlaand. En dat al sinds 1996. In 2018 is daor nog ies een officieel convenant bijkommen: de overheid stiet achter het stimuleren van het Nedersaksisch, maor previncies en gemienten mugt zölf bepalen op wat veur menier ze het gebruuk van het Drèents bevördert.

Dan bint er ok nog de Sustainable Development Goals waor in stiet dat veur 2030 de inspanningen verhoogd worden moet um het cultureel en natuurlijk arfgoed van de wereld te bescharmen en veilig te stellen. Daor heurt oeze taol dus ok bij.

Dat alles brengt mij bij ien vraog: op wat veur menier gebruukt de Drèentse gemienten op dit moment de Drèentse taol um dichter tot heur inwoners te kommen? En op wat veur menier döt de gemiente Börger-Oring dat?

Ik heb jullie coalitieakkoord der even bijpakt. 'Samen denken, samen doen'. En wat ik jammer vin, is dat ik in het hiele coalitieakkoord 2022-2026 niks vinden kan over de rol van de Drèentse taol in jullie gemiente. Terwijl ik weet dat jullie het wal belangriek vindt, want wij kriegt een kleine subsidie van jullie um een diel van oeze activiteiten meugelijk te maken.

‘We willen dicht bij inwoners zijn’ en ‘we willen een gemeente zijn die naast inwoners staat ipv tegenover inwoners’. Ervaring leert oes dat de Drèentse taol dan juust ien van de middeln weden kan, die aj inzetten kunt um dicht bij je inwoners te kommen. Waorum mag der hier in de raodsvergaderingen eigenlijk gien Drèents praot worden deur diegene die het machtig is en zuch daor prettig bij vuult? As inwoners het belangriek genog vindt, mugt de plaotsnaamborden dan ok tweitaolig worden - as ze an vervanging toe bint vanzölf - zoas in Paais, Nei-Roon en Hesseln?

‘We willen onderzoeken hoe we de sociale ondersteuning nog dichter bij mensen kunnen organiseren’. Is er daorbij ok ruumte veur de Drèentse taol? Want Börger-Oring is een gemiente waorin het Drèents, zowal op het zaand as op het veen, nog veul praot wordt.

‘We vinden dat nieuwkomers in onze gemeente vanaf dag één mee moeten kunnen doen’. Vertelt jullie ze dan in de welkomstbrief veur neie inwoners ok wat over de Drèentse taol en cultuur? En hoe zit het met neikommers bij de gemiente zölf? Neie ambtenaren - kriegt die ok verplicht een broescursus Drèents, zodat ze wat leren kunt over de Drèentse taol en cultuur in heur neie warkgebied, zoaw dat dit jaor ok doen gaot in De Wolden en Hoogeveen?

‘Het verbeteren van onze dienstverlening is een continu aandachtspunt’. Dat is ok gloepends belangriek! Komp der dan op jullie verneide website ok een stukkie tekst en audio in het Drèents over de gemiente, zoas ze dat in Coevern ok daon hebt? Zit er eigenlijk ok altied iene bij de balie die het Drèents machtig is? Wordt er bij de plietsie ok gebruuk maakt van het Drèents um bepaolde situaties te de-escaleren?

Zo bliek ik toch niet ien vraog maor een hiele bult vraogen te hebben! Umdaw der uuteindelijk met mekaar veur zörgen moet dat de Drèentse taol in de bienen blef. En umda’k dèenk dat ok gemientes hier een verantwoordelijkheid én een veurbeeldfunctie in hebt. Vanaovend krieg ik hier vanzölf gien reactie op, maor laot het ies op je inwarken en kiek ies kritisch of der dingen bint die aj aans doen kunt in Börger-Oring. Ik bin beneid!

En vanzölf stiet de deur bij oes altied lös aj advies, understeuning of een vertaoling neudig bint!